

Nuorttanaste

»Gæca dam Ibmel labba,
gutte mailme suddo guodda!«

»Son dagai rafhe su ruosa
varai bokte.«

No. 2.

11ad jakkegærdde.

»Nuorttanaste« maksa ovta krivna jakkoda-
gast, bladde dinggujuvvu juokke poasta-
rappe lutte.

30ad Januar 1909.

»Nuorttanaste« olgusboatta guovte gærde
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive
juokke manost.

Muttomak, gæk dubmui æi boade.

»Duodai, duodai cœlkam mon dig-
jidi: Gutte gulla mu sane ja osko sud-
nji, gutte læ mu vuolgatam, sust læ
agalaš ællem, ja i son boade dubmui,
mutto læ mannam jabmemest ællemi.«
Joh. 5, 24.

Jesus sardno dast muttom olbmui
birra, gæk æi boade dubmui daihe
duomo ouddi.

Gæk læk dak olbmuk?

Jesus ješ dam gačaldakki vasteda:
»Dak læk si, gæk gullek mu sane ja
oskuk sudnji, gutte læ vuolgatam mu.«

I boade dubmui?

Æibe dat buok olbmuk galga
duomo ouddi?

Juo vissaset. »Mi galggap buo-
kak almostuvvat Kristusua duobmostuo-
lo ouddi,« cœlkka Paulus (2 Kor. 5,
10.) »Buok olbmuk galggek cœagga-
net su ouddi,« cœlkka Jesus. (Math.
25, 32.) Mutte almaken lokkap mi,
atte dak, gæk gullek su sane ja oskuk
sudnji, gutte Jesus læ olgusvuolgatam,
æi boade duomo ouddi. Paulus cœlka
maidai, atte dak olbmuk galggek
Kristus mielde ja dubmet mailme (1
Kor. 6, 2.) »mielde læt« dego »lavd-
deolmajen,« go Ibmel duomo cœlkka
mailne bagjel.

Moft matta dat oktisoappat? Igo
dast læk ješječas vuostalastem? Mut-
tom sajin sardno Ibmel sadne čielgga-
set, atte buokak galggek duomo oud-
di, ja æra sajin fast lika čielggaset,
atte æi buokak galga duomo ouddi —
muttomak æi boade duomo ouddi.

Igo dat læk ješječas vuostalastem?
I læk.

Muttom suola čuožžo dam mail-

malaš duobmostuolo oudast. Vaidda-
lusčala læ lokkujuvvum sudnji. Son
časka čalmides guolbe vuostai ja dov-
dasta ječas ašalažžan. Duobmo čuo-
ga, atte son manga jage rangaštussi
galgga bigjujuvvut, ja son vuostai-
valdda dam duomo. Dat færan šad-
da daggo bokte loapatuvvut.

Son i bigjujuvvu mannat mange
ođđa duobmostuolo ouddi dam sœmma
bagjelduolbmam diti. Son i boade, jos
son maŋjel i daga ječas sivalažžan
ođđa bagjelduolbmamidi, laga ouddi.

Aido nuft læ dpatuvvam osko-
lažai guim. Si læk juo læmaš duomo
oudast. Gonagas David læi duomo
oudast, go vaiddalus su vuostai čuojai
navt: »Urias læk don goddam ja su
aka læk don naittusi valddam,« ja
David guorrasi, atte nuft læi ja valdi
duomo bagjelasas.

Mon læm læmaš duomo oudast.
Vaiddalusčala mu vuostai læi hirbmos
gullat, i læm ærago suddo ja bagjel-
duolbmam juokke laganest. Imge sat-
tam mon biettalet, atte nuft i læm.
Ibmel sadne guoddali mu, ja dam
sœmma dagai mu oamedovdo Must
i læm mikkege, maina lifčim bæsat-
lam. Okta hirbmos boddoo læi dat. Ja
maid galggim mon vastedet æra go:
Hærra, mon læm ašalaš, ašalaš, ašalaš.

Ja de lokkujuvvui duobmo: Dat,
gutte suddoda, galgga jabmet. Ja mi-
be must læi æra dakkat go dam duo-
mo vuostaivalddet? Mon in sattam
appeleret dam aleb duobmostuolo oud-
di. Mon legjim juo boattam dam ale-
mus duobmar ouddi. I læm must
vastedet dasa i sadnege. Vaiddalus
mu vuostai læi duotta ja duobmo
vanhurskes.

Mutto dalle — o audogaslaš bod-
do! — dalle dpatuvvai dat, maid mon
in goassege mate ollaset ibmerdet;

mutto mi almaken læi okta hævas
duottavuotta. Okta čača-rettijuvvum
gieđai ja julgiguim loaidastti ouddan.
Mon dovddim su. Dat læi son, gutte
»guddi min suddoid su rubmašes alde
muora alde.« Dat læi son, »gutte min
diti suddon dakkujuvvui.« Dat læi
son, »gutte sarjaduvvui min bagjel-
duolbmami diti ja cuvkkijuvvui min
værredagoi diti,« — son, gæn ala ran-
gaštus bigjui, mu rangaštus.

Mon dovddim su.

Ja dal — o audogaslaš boddoo! Dal
dpatuvvai dat imašlaš, atte mon, sud-
dolaš, dat ašalaš, gullim dam vanhurs-
skasa cœlkkemen: Don læk vanhurs-
kesen dakkujuvvum ånsaškaetta ar-
most dam lonastusa bokte, mi Jesus
Kristusest læ. (Rom. 3, 24.)

Gi ibmerda dam?

Mutto dat læ almaken agalaš
duottavuotta. Mon dat sivalaš læm
vanhurskesen dakkujuvvum. Ja mi
vel? Na dat, atte i læk šat dubmitus
mudnji. (Rom. 8, 1.)

Mutto de læ maidai čielgga ašše,
atte mon im šat galga ođđasist duob-
mostuolo ouddi ravkkujuvvut. Dobbe
læm mon juo læmaš, ja mon im læk
appelerim. Duotta læ, maid Jesus
cœlkka: »Dat, gutte gulla mu sane
ja osko su ala, gutte mu læ vuolga-
tam, i boade dubmui.«

Son i boade dubmui ođđasist fast
vaiddaluvvut ja dubmijuvvut.

Dam maŋemuš mailne duomost
galgga diedetuvvut, atte dat oskolaš
siello Kristus siste læ fria vælgest ja
duomost.

Oasalažak læk dak olbmuk, gæk
Jesus Kristus siste læk.

Čuovgga boatta, go olmuš boat-
ta dovddat Ibmela, ja rakisyuotta su
rakisyuođa maistem bokte.

Zulumissiona

læ boares dal. Dam jage 1843 goal-koti darolaš miššonsærve airas Skröder vuostas have Zulu uvsa ala bivdem diti lobe boattet evangelium buore sagain. 7 jage manne ouddal go loppe dasa addujuvvui, ja dast mañnel golle 8 jage ouddal go dat vuostas Zululaš gastašuvvui. Ja de bargujuvvui 20 jage ovta issoras oamedovdotes gonagasa raddejume vuolde, ja fast 7 jage aibas rievtetes gaskavuodai vuolde, dam aige legje maidai siskaldos soadek. Mutto almaken læ miššona buok dam čađa oudast mannam. Hærra læ su giedas dam alde doallam ja suogjalam dam varalaš aigi siste sikke dabe sidaednamest ja olggon; mutto sikke dabe ja dobbe læ oktasažat dat čuorvas gullum: »Allet fal vaiba, mi galggap aige mielde lagjet.« Dego Nehemias aige huksijegje si dobbe Zulust ovtain giedain ja vørjo dolle nubbe giedast. Neh. 4, 17. Ja dal læk 12 stašona ja 3850 kristalaža.

Go miššonpapa Skröder algi Zulust su bargos, jærai muttom engelas ammatolmai, gutte i læm mikkege jiermetes ige miššona vuostai vuostehagolaš olbmaid, mati go son duodast jakket, atte læ vejolaš ovta aidno Zululažage oazžot kristalažžan, ja dal læk arvo mielde 5400 dam albmugest valddujuvvum kristalažai særvvai, dam rajest go miššona su bargos dobbe algi.

Tanast.

Hr. redaktør!

Moadde sadnai bivdam saje »Nuorttanastai.«

Finmarko galbma dalve læ æska alggam su rivtes famoines. Muotta læ daid mañemuš beivid boattam hirmadet, ja dam mieldečuovvo buolaš læ maidai njagadæme viesoi olgobælde. Dam gukkes sevdnjis aige læ olbmui uccan barggo ja læ damditi dille duom ja dam dinga birra arvvallet, sikke lundolaš ja vuoinalaš asi birra

Daid gukkes basid læ ollo sardneduvvum vuoinalaš asi birra sikke girkost ja maidai sidain. Čoaggalmasak læk dollujuvvum sikke læstadialaš sardneolbmain, nuft maidai emisærjai bokte, gæi gaskast mon namatam Ole Andersen Lavvonjarg.

Ollo buorre ja buristsivdneduv-

vum læ sin barggo, ja dat darbašuvvu juokke aiggai minge lutte, ja sardneolbmai balkka i lifče goassege ligas.

Juovllabasiid dollujuvvujegje lokkamak Bonakasast Tanast, gosæ legje dalle olluk čoagganam, gæi gaskast maidai læi Ole Andersen. Dat nuorra olmai, gutte gulla-dam lutheralaš fria girko, manai maidai čoaggalmasi gulddalam varas boarrasæbbo kristalaš sardnedegjid. Soabmasak haliduvve gullat ođđa sardnedægje sarne ja datto, atte maidai songe galgai sardnedet uccanaš. Ole Andersen miedai sin halidusssi ja algi sardnedet su apides mielde; mutto oidnujuvvi dalanaga, atte soabmasak læstadius særve kristalažain adne su oktanaga su sarnin higjadussa, bilkkon, bagjelgæčatussan ja bogustakkan.

Mu mielast læi dat hui heivvi-mættom dakko, atte okta kristalaš nubbe higjeda, josjoge æi lækge ovta særvæ daihe ovta oskodovdastussi gulle olbmuk. Daggar gævatus læ dušše værranussan ja æppeoskolažaidi avvon. Mon im aigo ovtage njæiddet daihe aledet; mutto dađemieide go mon læm oappam Ole Andersen dovddat, de læ son okta hiljanes, dieđorigges olmai ja su gævatus læ laitemættom. Vaiko son læ dušše 24 jage boares, læ son ollo gillam mailmest gukkalaš buoccovuodain. Harvak, lifče jakkam, guđek oidne su dalle go son læi 10 jakkasas, atte dat lames gandda galgai šad-dat Ibmel duottavuoda airasen Sami gaski; mutto go oaidnep su vagjolæmen dærvasen min gaskast, de fertep dovdstet, atte stuorra læk Ibmel dagok. »Nuorttanaste« redaktøra darbaši ovta Same ganda 9 jage dastouddal ja oazoi dabe Sameednamest; dam fuobmaši Ole Andersen vilbælle A. Henriksen, gutte barggagodi dam ala, atte oazžot su »Nuorttanaste« redaktøra lusa. Sust læi algost uccan hallo vuolgget, mutto su vilbælle sarnoti su dassači go son miedai ja vulgi. »Nuorttanaste« prentembargost læi son manga jage, dassači go son guokta jage dastouddal oazoi ođđa davda su juolggai, mi juo mannavuoda rajest læi roankest læmaš. »Nuorttanaste« olgusadde ja su fuolkek čoaggelegje dalle ruđaid dam mađe, atte son bæσαι Bodø buoccevissoi, gost son čađamanai stuora operašona, man gæčeld son vuiti su dærvasvuodas ruoktot. Mannam dalve læi son Mada-Nor-

gast bibalskuvlast, gost suiua burist manai. ja dal jotta son sardnedægjen min gaskast.

Mon læm gullam, atte muttomak gočodek su balkkabaimanen. Duotta læ, atte sust læ balkka, mutto i dam berreši oktage sust gađastet, mutto gitet Ibmela dam stuora dago oudast su vuostai. Su sardnedambarggo læ su ællemlaibbe, ja mi doaivvop, atte su barggo šadda buristsivdnadussan ædnagidi.

Im mon čale daid sanid damditi, atte soarddet læstadialaš kristalažaid, mutto varritussan daggar boasto gævatussi, maid mon læm dast namatam. I olmuš galga gæččat dom daihe dam oskodovdastusa ala, Ibmel dam i daga. Olmuš šadda audogassan, jos man sekti son gulaši, go dat gatta su bahadagoides ja osko dam russinavlljuvum Hærra Kristus ala. Æp mi berre dubmit nubbe særve værreoskon, vaiko mi æp soabašge okti; dat i gula migjidi, mutto sudnji, gutte dutka vaimoid.

Mañemusta cælkam, nuftgo Johannes celki særvvegoddi: Ustebidam, rakisteket gutteg guimidædek.

Tanast 9. januar 1909.

A. J.

Brævva „Nuorttanastai“

Hr. redaktør!

Bivdam saje »Nuorttanaste« st dam moadde sadnai. Mon oainam, atte garraset læ dal rido čuožželam dam alde atte oazžot kristalašvuoda oapa erit skuvlain. Dam birra čallujuvvu ollo dam aige Darogiel blađin, ja mi Samek bælestæmek læp fuomasam, maid dat mieldes bukta, go min manak, guđek læk naggijuvvum Darogili oappat, æi dieđe dam, mi sigjidi oapatuvvu ja nuft lakai æi dieđe, mi kristalašvuotta læ. Daroduttembarggo læ galle ječaldsis buorre, ja dak, guđek dam ala barggek, læk vissaset jurdašam Sami avke oudedet ja sigjidi berre gudne dam oudast; mutto si læk vajaldattam dam vahag maid dat læ mieldes buktam. Ædnak duhatak læk dal Samin gæčæmen diettemættomvutti ja bakenvutti, nuft atte si æi dieđe, mi kristalašvuotta læ. Maina aigguk dak oaivvamuzak mañemuš bæive bæloštet ječaidæsek? dam bæive go Hærra sin vuolebuža;

sin giedast gaibbeda. Lossad læ jurdašet dam birra, go dieđam ja dovdam soabmasid skuvlla ja girkko eisevaldin, gæk erinoamačet læk dakkam ječaidæsek sivalažžan dasa. Mon muitam man anggeret bargai dat gudnejattujuvvum Sami bisma Skaar dam ala atte oažžot bisotet kristalašvuoda Sami gaski ædnegilli. Su jabmen mañnel legjim mon ovta Samegiela vašotægje papain sagast. Mon čuožotegjim, atte kristalašvuotta berriši oapatuvvut ædnegilli skuvlast, ja mon muittalim sudnji vela, maid dat gudnegelbolaš bisma ælededines læi sardnom, moft šadda gævvat su rakis Samiguim. Pappa vastedi moarest, atte dat læi stuora likkotesvuottan, maid bisma læi barggam Sami bæle ja gillamættom vahagen.

Maidai proffesor Friis rokke einosti dam semma su mañemus reisoštes Sameædnamest jagest 1883. Son celki, atte 50 jage dast mañnel læk Samek semma sævndjadvuodast kristalašvuoda ašest go si legje 200 jage dast ouddal.

Go dat dal nuft oidnu mannamen min mañestboatiguim, atte si æi oažo æmbo gullat skuvlai siste kristalašvuoda oapo ædnegilli ja skuvllastivri čađa i væket barggat; dastgo si læk buokak bællalagaid, de læ jurda soabmasin mist bagjanam juo guokta jage dast ouddal, moft dat lifi, jos mi valddašæimek semma ædnam hærrihenast 3 olbma ja vuolgatifčimek sin min allaget gudnejattujuvvum gonagas Haakon lusa min vuolleg. Š adnomin, atte gelbolaš gonagas oktan su ræddeaddidesguim armostes suovači mærradusaid skuvlla-lagast nubbastuttujuvvut nuft lakai, atte Samek ožušegje fast kristalašvuoda oapo skuvlai siste sin ædnegilli, ja atte girjek ain prentijuvvušegje Samegilli dast mañnel nuftgo dam ragjaige.

Mon dam jurddag birra læm arvvalam soabmasiguim. Buokak læk miellašuvvam dasa ja cælkam, atte dat berriči dakkujuvvut, ja mon legjim jurdašam, atte Sami oskaldas sardnægje Hans A. Helander Seidast, Tana gielast valljijuvvuši oktan olmajen; mutto go son basatalla dast erit su boaresvuodas diti, go son juo æ bagjel 70 jage boares, de læ sudnji lossad vuolget jottet

Ja de læm mon jurdašam, atte mi airasidamek ožušæimok valljit

čuoovvovaš olbmai gaskast:

1. John Samuelson Dænodagast.
2. Samuel Samuelson Rattovuonast
3. Per Isaksen Stuuravuonast
4. John Johnsen Hillagurast.
5. Anders Lindi Garasjogast.
6. Josef Isaksen Garasjogast.

Mutto airasak æi darbaš læt æmbo go 3, vaiko mon 6 læm dast namatam, gai særvest dak 3 galgašegje valljijuvvut.

Mutto de boatta okta æra dingami læ vaddes migjidi Sameædnamest, ja dat læ rutta, dam golbmasi fertte læt jottein-rutta, ja dasa darbašuvvu 150 kruvna olbma ala. Daid ruđaid ferttešæimek mi gæččalek sisaožudet ævtodatolaš addaldagai bokte

Lifi suotas gullat ærai oaivvela dam ašest. Čallek dam birra »Nuorttanastai«

Mon suovašim galle, atte redaktora jorggalifi dam bitta Darogiel bladi, nuftgo »luthersk indremission« bladi, »Verdens Gang« ja »Nidaros«i. Daidašegje ain gavdnut daronašonast olbmuk, goi nielast Sami sielok læk divrrasak. Ollo læ daronašona aigi čađa oaffaruššam Sami bajasčuvvggitusa diti, si ansašek min gitosa dam oudast. Mutto jos dat barggo i galga dušsen šaddat daina mañemuš beivin, de ain fertte oaffaruššujuvvut ja barggujuvut. Dastgo mon im jakedam, maid muttomak læk arvvalam, atte i læk gukka ouddalgo Samek nokkek Norgast. Mon jakam, atte nuft gukka go Norga ja Sameædnambisso, nuft gukka gavdnujek maidai Samek.

Vare Hærra suovaši, atte dat min čuorvas olliši ræđdetusa beljidi. Ja vare mi farga ollišæimek dam mærrai, atte i oktage buollevine vuovdde ožuši lobe saddet su vinides ædnam gielaidi alma doaktar duodašusataga.

Bonjakasast, Tanast dam vuostas bæive ođđajage manost 1909.

N. Pavelsen.

Gitos.

Nuftgo viceordforar Dæno gielast sadding mon daggo bokte mu vaimelemus gitosam »Nuorttanaste« redaktori, Lunji, Dæno vaivašin dam addaldaga oudast — kr. 30,00, maid son saddi Erik Tapio giti, mak galgge juogaduvvut vaivašidi juovlaidi.

Daid læ son juokkam stuora oskaldasvuodain darbašegjidi ječas birra-

sin, Skipagura ja Seida gaskast.

Dærvuodak buok »Nuorttanaste« lokkedi.

Bonakas, Tanen 4/1 1909.

N. Pavelsen.

Sami særvve.

Dam bagjelčallag vuolde »Sagai Muittalægje« nr. guovtest oidnu okta sisasaddijægje moaittemen dam, atte »Nuorttanaste« olgusadde galgga algo dakkat Sami særvvai, dannego son assa nuft gukken madden.

Bajasčuvvggitussan dam sisasaddijægjai ja æraidi dieđetam mon daggo bokte, atte dat i læk mu oaivvel, atte mon okto galgam dam særvve dakkamušaid doaimatet, im obba nagadje dam; dastgo must læk ila ollo dakkamušak ouddal juo, ja dai girjid, maid nagadæžam čallet daihe jorggalet Samegilli, oažom maidai prentejuvut alma mange særvetaga, læm dalge barggamen ovtain ucca girjačein, man namna læ »Suddoi andagassi addujubme,« ja mi garvvana dam dalve. Mutto go mon daggar Sami særvve birra čallim »Nuorttanastest,« de læi mu jurda dat, atte i mataši læt vægjemættom, atte ječa Samekge asatifičie ovta bajasčuvvggitusa særvve aldsesæsek avken, æige luotaši dušše Dačai ala. Valljiekus dalle ješ dat særvve su barggides girječallemi ja jorggalussi. Valljiekus maidai olbmaid gaskastes, gudæk mærretek, maggar girjek ja čallagak galggek olgusaddujuvvut Samgilli

Mon dovdam mangasa Samin, gæina læk navcak vuoina bælest girje barggoi, namatam dast moaddasa: Redaktør A. Larsen, Riepvuonast, oapatægje N. Salamonsn, oapatægje O. Thomassen, oapatægje A. Arild ja S. Samuelson Raddovuonast, Tanast. Si buokak assek Lævndjavuonast ja læk döbbe oapatægjen. Suoma bælest lifičie maidai moaddes: N. Holmberg ja J. Guttorm. Mutto dak olbmuk darbašek vebaš balka, jos si dam galggek doaimatet.

Damditi don »S« alge barggat duodast, don, gutte læk Sameædnam olmuš, amam mon dam darbašet, mon gutte gukken asam, vaiko mon galle im mate gavdnat dam boastovuottan daihe vahagen, jos vel gukken asse olbmukge bargasegje dam ala, mi buorre læ Samidi. Dam ragjai læ goit læmaš nuft, atte dak, gæk gukken erit Sameædnamest læk assam, læk damge

vehaš bajasčuyggitusa buktam, mi dal læ Sameædnamest.

Usteblašat
»Nuorttanaste« olgusadde.

Vehaš ædnandoar-

gastus-historia

Dat ædnandoargastus, mi dal læ gieskad oappaladdam obba Lulle-Italia ja Siciliena, læ, nuftgo ouddal celkkujuvvum, dat stuoremus ædnandoargastus obba dam historialaš aigest. I goassege ouddal læk nuft stuora ædnangappalak likkadam æige nuft ædnag olbmuk duššam ovta čalbmeravk-kalamboddost.

Dak stuoremus ædnandoargastusak, mak historiast gavdnujek, læk čuovvovaža: Vesuv-vare dollačollom jagest 79 m. K., goas dak guokta gavpuga Pompeji ja Herkulanum duššaduvvuiga, ja vidasæbbo jagin 19 ja 526, goas ædnandoargastusa bokte Middelabe ædnamin duššaduvvujegje 120,000 olbmuhæga, ja dat issoras dapatus dam 18. december 1631, goas ædnandoargastusa bokte dušše 3000 Neapel assin. Jagest 1692 duššadi okta ædnandoargastus Port Royal gavpuga Jamaika sullost ja gaibedi dobbege 3000 olbmuhæga. Jage maŋgel doargesti Sicilien nuft, atte 54 gavpuga ja 300 gaddebaike duššaduvvujegje. 60,000 olbmuhæga. Jagest 1724 duššaduvvui Lulle-Amerikast Lima ja Callao, ja 18000 olbmuhæga ædnandoargastusa bokte.

Ædnandoargastus Lissabonast 1. november 1755 duššadi obba Lissabon gavpuga ja dat mieldesvaldi 60,000 olbmuhæga. Dam 5. februar 1783 læi okta ædnandoargastus Calabriast, mi duššadi ædnag smava gavpugid ja valdi 30,000 olbmuhæga. Ædnandoargastusa bokte Riobambast 4. februar 1797 dæivatalle erinoamačēt Eqvador ja Peru Amerikast, dam have manne 40,000 olbmuhæga agalašvutti.

Ædnandoargastus Carahasast 26. marts 1812 valdi 20,000 olbmuhæga. Dam 11. januar 1839 duššadi ædnandoargastus Martinique sulloin 7000 olbmuhæga. Dam 13. august 1868 dušše ollo gavpugak Lulle-Amerikast ædnandoargastusa bokte, ja 70,000 olbmuhæga manategje hægasek, ja dat vahag, mi dam have šaddai, læi 1100 miljon kr. oudast. Ædnandoargastusa bokte Chiost dam 3. april 1880 vuolasgačēe 14

000 viste, 3511 olbmuhæga. Dam 27. august 1883 manai ædnandoargastus ja abe barro ovta baike bagjel Javast ja njielasti 35000 olbmuhæga.

Dam 28. oktober 1891 oappaladuvvui Japan ovta saje ædnandoargastusast, dalle vuolasgačēe 200,000 viste, ja 7000 olbmuhæga manne. Dam ædnandoargastusa bokte, mi læi Japan davvegæčēen Niponest, dušše 27000 olbmuhæga, dat dapaturvai dam jage 1896 dam 10. juni. Februar manost 1902 læi ædnandoargastus Kaukasusest, mi valdi 4000 olbmuhæga. Dam 18. april sëmna jage læi maidai Guatemalast ædnandoargastus, mi avdemen dagai ædnag gavpugid ja ollo olbmuhæga masse hæga. Ja mi muittep buokak dam hirbmos ædnandoargastusa, mi læi jagest 1905 Martinique sulloin ja mieldes valdi 20,000 assin.

Dast oaidnep mi olles raido ædnandoargastusain, ja hirbmadet læk olbmuhæga sorbmijuvvum dai gæčēeld.

Boacogottom-ašše.

Nuftgo mi diettēp, læ dal gukka læmaš iskam Ruota bæle bocculi jotteim harrai dabe Norgast. Guokta Darolaža ja guokta Ruotalaža læk gukka studerim dam ašše. Mutto dal muittalek daro avisak, atte æi læk soappam, ja Ruotalaš læ eritecelkkam dutkama ja sitta, atte dat ašše galgga bigjut dam nuftgočēujuvvum »voldgiftsduobmostuolo« ouddi. Karlstad šiettatusast mæreduvvui, atte juokke ašše, mast dak guokta rika æba soavad, galgga daggar duomo ouddi bigjut.

Dam voldgiftsduobmostulloi namatuvvujek guokta olbma, okta olmai goabbage rikast, ja dak guovtos fast valljiba dam goalmada. Jos soai dam valljimbargost æba soabat, de præsidentta Sweitzast vallje dam goalmada. Ja dak golmas dasto mæreddek, moft ašše galgga læt.

200 boccu goroda

saddijuvvujegje gieskad Kristianiast Stettin gavpugi Tuiskaædnamest; dak dedde okti 9580 kilo.

Ædnandoargastus

læ dam manost læmaš Davve-Afrikast. Manga stuora gavpuga læk duššam ja ædnag olbmuhæga læk sorbmašuvvam.

Kolera Petersborgast.

Dat lassana.

Tuiskalaš blađin muittaluvvu, atte vaiko Ruošša gæčēala čikkusest doallat

dieđetusaid kolera birra olggorikai oudast, de læk almaken vissesvuoda ožžom dam ala, atte kolera lassan dobbe.

46 nissona dolvvujuvvujegje buoccamvissoi dam 18. januar, 27 sist læk juo jabmam.

Dal gavdnujek Petersborgast 263 kolerabuocce. Dam 18. januar buoccejegje 39, ja 24 jabme.

Dam ruošalaš statabankost

læ dam maŋemuš golma manost suoladuvvum 300 duhat rubel.

Dat ruošalaš admiral

Roschdestvensky, gutte bačali engelas fiskarskjoitai ala Japan ja Ruošša soađe aige, læ dal jabmam.

Vehaš dam bagjelmæralaš kafejukkam birra min ædnamest.

Muttom professora doalai gieskad foredraga (saga) kafejukkama birra. Son celki:

Norgast jukku jakkasažat kafe 9¹/₂ miljon kruvna oudast. Igonson dat ollo kafejukkam læk vahagen? Igo muttom oasse daina ruđain matæši sestujuvvut daggo bokte atte kafe sagjai adnuši juoga æra?

Dak olbmuhæga, gæk ollo kafe jukkek, læk davja skippasak, ja sist læ davja nagervadnevuoitta, ja sagga si maidai vaivvašuvvek čovjedavdain, sist læ maidai dabalažat vaibmovikke ja læk davja hæjos mielast. Sin muođoi ivdne læ hægjo ja si læk šoavkkadak — oktan manost celkket: Bagjelmæralaš kafejukkam alma æpedkæta mieldesbukta ollo vahaga rubmaši. **Kafe i læk mikkege dærvaslaš jukkamušaid,** vaiko ædnagak dam celkek. Dam matta olmuš gæppasæmušet oaidnet manain, gæidi kafe addujuvvu ollo, erinoamačēt gavpugin, gost i læt mielke nuft valjet go gaddebaikin.

Gavpugin læ maidai mielkke divras, daggar mielkke, mi i læk skummijuvvum. Skummijuvvum mielkke i mate galle divrasen celkkujuvvut; mutto olbmuhæga æi liko dasa, muttomak vel celkkek, atte daggar mielkke læ vahaglaš; mutto dat læ boasto ibmarus, dastgo separerim daihe skummim bokte i valddu ærago dat oasse (lakka) mielkest, mast vuogja boatta. Buok dak æra biebmo-oasek baceek damditi mielkkai. Separerijuvvum ja skummijuvvum mielkke læ damditi buorre jukkamuš sikke nuoraidi ja boarrasidi. (Lasetuvvu.)

»Nuorttanaste« čalle, prentejægje ja olgusadde læ G. F. Lund Sigerfjord, Vesteraalen.